

UCZNIOWIE JEDNEGO MISTRZA

KLASYCZNE INSTYTUCJE
POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO
W DOBIE PRZEMIAN

Księga jubileuszowa Profesorów
Wojciecha Chróścielewskiego
i Jana Pawła Tarno

UCZNIOWIE JEDNEGO MISTRZA

KLASYCZNE INSTYTUCJE
POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO
W DOBIE PRZEMIAN

UCZNIOWIE JEDNEGO MISTRZA

KLASYCZNE INSTYTUCJE
POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO
W DOBIE PRZEMIAN

Księga jubileuszowa Profesorów
Wojciecha Chróścielewskiego
i Jana Pawła Tarno

REDAKCJA NAUKOWA
Agnieszka Krawczyk

Agnieszka Krawczyk
<https://orcid.org/0000-0003-3747-2493>
Uniwersytet Łódzki, Wydział Prawa i Administracji
Katedra Postępowania Administracyjnego i Sądowej Kontroli Administracji
ul. Kopcińskiego 8/12, 90-232 Łódź

Recenzenci: dr hab. Barbara Jaworska-Dębska, prof. UŁ, prof. dr hab. Roman Hauser

Redakcja: Ewa Skuza, Elżbieta Wojtalik-Soroczyńska
Projekt okładki: Amadeusz Targoński, targonski.pl
Zdjęcia: archiwum prywatne
Skład: Karolina Kaiser; mobisfera.pl
Korekta: Maria Żółcińska

© Copyright by Authors, Łódź 2024

© Copyright for this edition by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2024

© Copyright for this edition by Poltext Sp. z o.o., Warszawa 2024

<https://doi.org/10.18778/8331-463-1>
Wydanie I. W.11372.24.0.K

ISBN WUŁ 978-83-8331-463-1
e-ISBN WUŁ 978-83-8331-464-8

ISBN Poltext 978-83-8175-601-3
e-ISBN Poltext 978-83-8175-602-0 (epub)
e-ISBN Poltext 978-83-8175-603-7 (mobi)
e-ISBN Poltext 978-83-8175-604-4 (pdf)

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując ją, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy cudzą własność i prawo!

Polska Izba Książki

Więcej o prawie autorskim na www.legalnakultura.pl

Poltext Sp. z o.o.
www.poltext.pl
handlowy@mtbiznes.pl

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
90-237 Łódź, ul. Jana Matejki 34A
www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. 42 635 55 77

prof. dr hab. Wojciech Chróścielewski

prof. dr hab. Jan Paweł Tarno

Spis treści

Informacje o autorach.....	13
Słowo o Jubilatach.....	17
Wykaz wybranych publikacji Profesora Wojciecha Chróścielewskiego	25
Wykaz wybranych publikacji Profesora Jana Pawła Tarno	39

Barbara Adamiak Koncepcja gwarancji prawnych układu podmiotowego postępowania administracyjnego	47

Tomasz Bąkowski, Mariusz Bogusz Granice czasowe realizacji kompetencji autokontrolnej organu administracji w sprawie ze skargi do sądu administracyjnego na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania.....	101

Jacek Chlebny, Paweł Dańczak Ustawowe wydłużenie terminu do załatwienia sprawy pobytowej cudzoziemca	119

Anna Chmielarz-Grochal, Jarosław Sułkowski O zasadności udziału organizacji ekologicznych w postępowaniu sądowoadministracyjnym z perspektywy prawa Unii Europejskiej...	133

Maciej Dębski, Waldemar Jagodziński Umowy w praktyce administracyjnej a realizacja prawa do dobrej administracji.....	147

Bogdan Dolnicki Koncepcja związków metropolitalnych w Polsce.....	163

Zofia Duniewska Z problematyki godności człowieka w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego.....	181
Tomasz Furmanek, Elżbieta Olechniewicz Skuteczność zarzutu naruszenia art. 106 § 3 p.p.s.a. jako podstawa skargi kasacyjnej w świetle wybranego orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego.....	195
Jacek Jagielski, Dawid Ziółkowski Jawność postępowania sądownoadministracyjnego – w poszukiwaniu optymalnych rozwiązań	213
Małgorzata Jaśkowska Postępowania niejurysdykcyjne k.p.a. – zasadnicze założenia i ich konsekwencje	231
Andrzej Kabat Wpływ orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na instytucje Kodeksu postępowania administracyjnego	251
Dariusz R. Kijowski Wątpliwości wokół art. 184 Konstytucji RP	269
Hanna Judyta Knysiak-Sudyka Ograniczenia prawa do wniesienia odwołania – czy ustawodawca zmierza w kierunku względności zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego?.....	279
Marta Kopacz Termin na wniesienie skargi o wznowienie ogólnego postępowania administracyjnego na podstawie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o pominięciu prawodawczym	297

Piotr Korzeniowski Zakaz składowania lub magazynowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym	311
Magdalena Sieniuc, Monika A. Król Rażąca bezczynność organu w rozumieniu Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	329
Grzegorz Łaszczycza, Andrzej Matan Samorządowe akty zajęcia stanowiska jako forma aktów nadzoru nad samorządem terytorialnym	345
Łukasz Maszewski, Piotr Rączka Prawne skutki rozbieżności dat wydania (podpisania) decyzji administracyjnej utrwalonej jednocześnie w postaci papierowej i elektronicznej	373
Joanna Mikołajczyk, Joanna Wyporska-Frankiewicz Członkowie pozaetatowi samorządowych kolegiów odwoławczych. Zagadnienia wybrane	393
Andrzej Nędzarek Instytucja wiążącego orzeczenia lekarskiego. Pomiędzy opinią biegłego a współdziałaniem organów	409
Janusz Niczyporuk O przekazaniu właściwości Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu	431
Włodzimierz Nykiel Podatki a praworządność – zarys zakresu badań	443
Wojciech Piątek Podstawy skargi kasacyjnej w stanie (nad)zwyczajnym	453

Marta Romańska Decyzje w sprawach rozstrzygających spór między podmiotami pozostającymi poza strukturą administracji publicznej – wybrane problemy	469
Robert Sawuła, Ludwik Żukowski Problem modyfikacji modelu postępowania dowodowego przed sądami administracyjnymi	487
Andrzej Skoczylas Węzłowe problemy wstępnej fazy autokontroli decyzji organu pierwszej instancji	507
Krzysztof Skotnicki O sądach pokoju i sędziach pokoju słów kilka	527
Agnieszka Skóra Decyzja administracyjna o przyłączeniu systemu identyfikacji elektronicznej do krajowego węzła identyfikacji elektronicznej	543
Krzysztof Sobieralski Przedmiotowy zakres rozpoznania skargi do sądu administracyjnego wniesionej w trybie art. 101 ustawy o samorządzie gminnym	563
Marek Wierzbowski, Agnieszka Żywicka Kilka refleksji na temat rozwoju postępowania administracyjnego (Kodeksu postępowania administracyjnego)	575
Martyna Wilbrandt-Gotowicz Koncepcja władztwa administracyjnego przesuniętego w czasie a charakter prawny deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i tryb ich kontroli.....	587
Jan Zimmermann Nietypowa faza postępowania administracyjnego.....	609

Informacje o autorach

Prof. dr hab. Barbara Adamiak, Uniwersytet Wrocławski
<https://orcid.org/0000-0001-8942-0543>

Prof. dr hab. Tomasz Bąkowski, Uniwersytet Gdański
<https://orcid.org/0000-0002-9363-2124>

Prof. dr hab. Mariusz Bogusz, Uniwersytet Gdański
<https://orcid.org/0000-0002-3173-079X>

Prof. dr hab. Jacek Chlebny, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0002-4955-478X>

Dr Anna Chmielarz-Grochal, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0003-4667-9410>

Dr Paweł Dańczak, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0001-9716-9985>

Mgr Maciej Dębski, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi
<https://orcid.org/0000-0003-0342-7037>

Prof. dr hab. Bogdan Dolnicki, Uniwersytet Śląski w Katowicach
<https://orcid.org/0000-0001-7167-9151>

Prof. dr hab. Zofia Duniewska, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0003-1446-5039>

Dr Tomasz Furmanek, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi

Prof. dr hab. Jacek Jagielski, Uniwersytet Warszawski
<https://orcid.org/0000-0002-3033-3282>

Dr Waldemar Jagodziński, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0002-6148-8703>

Dr hab. Małgorzata Jaśkowska, prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, <https://orcid.org/0000-0002-2696-7733>

Dr hab. Andrzej Kabat, prof. ALK, Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, <https://orcid.org/0000-0002-0574-9411>

Prof. dr hab. Dariusz Kijowski, Uniwersytet w Białymstoku
<https://orcid.org/0000-0003-4236-2977>

Prof. dr hab. Hanna Judyta Knysiak-Sudyka, Uniwersytet Jagielloński
<https://orcid.org/0000-0003-4900-5956>

Dr hab. Marta Kopacz, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
<https://orcid.org/0000-0002-6649-2314>

Prof. dr hab. Piotr Korzeniowski, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0003-2138-8609>

Dr hab. Monika A. Król, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0001-9689-2266>

Prof. dr hab. Grzegorz Łaszczyca, Uniwersytet Śląski w Katowicach
<https://orcid.org/0000-0002-9846-8538>

Dr Łukasz Maszewski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
<https://orcid.org/0000-0002-1920-6805>

Prof. dr hab. Andrzej Matan, Uniwersytet Śląski w Katowicach
<https://orcid.org/0000-0003-1155-2495>

Dr Joanna Mikołajczyk, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0003-4945-0574>

Dr Andrzej Nędzarek
<https://orcid.org/0000-0002-4228-5628>

Prof. dr hab. Janusz Niczyporuk, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
<https://orcid.org/0000-0003-1632-1784>

Prof. dr hab. Włodzimierz Nykiel, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0003-1617-0621>

Mgr Elżbieta Olechniewicz, Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie, <https://orcid.org/0000-0001-8896-0732>

Prof. dr hab. Wojciech Piątek, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu, <https://orcid.org/0000-0002-3494-1912>

Dr hab. Piotr Rączka, prof. UMK, Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu, <https://orcid.org/0000-0002-1097-5712>

Dr hab. Marta Romańska, prof. UJ, Uniwersytet Jagielloński
<https://orcid.org/0000-0002-5439-475X>

Dr hab. Robert Sawuła, prof. WSPiA, Rzeszowska Szkoła Wyższa
<https://orcid.org/0000-0002-4908-9902>

Dr hab. Magdalena Sieniuc, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0002-3911-4262>

Prof. dr hab. Andrzej Skoczylas, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu, <https://orcid.org/0000-0001-7951-7341>

Prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0002-9428-2103>

Dr hab. Agnieszka Skóra, prof. UWM, Uniwersytet Warmińsko-
-Mazurski w Olsztynie, <https://orcid.org/0000-0003-2169-5326>

Dr hab. Krzysztof Sobieralski, prof. UW, Uniwersytet Wrocławski
<https://orcid.org/0000-0002-2412-6674>

Dr Jarosław Sułkowski, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0003-4624-322X>

Prof. dr hab. Marek Wierzbowski, Uniwersytet Warszawski
<https://orcid.org/0000-0002-4980-0557>

Dr hab. Martyna Wilbrandt-Gotowicz, prof. UKSW,
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
<https://orcid.org/0000-0003-1527-0305>

Dr hab. Joanna Wyporska-Frankiewicz, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki
<https://orcid.org/0000-0002-7652-6338>

Prof. dr hab. Jan Zimmermann, Uniwersytet Jagielloński
<https://orcid.org/0000-0003-0268-1746>

Dr Dawid Ziółkowski, Uniwersytet Warszawski
<https://orcid.org/0000-0002-2902-0676>

Dr hab. Ludwik Żukowski, Rzeszów

Dr hab. Agnieszka Żywicka, prof. UJK, Uniwersytet Jana Kochanow-
skiego w Kielcach, <https://orcid.org/0000-0002-5789-8355>

Słowo o Jubilatach

Profesorowie Wojciech Chróścielewski (ur. 1952 r.) i Jan Paweł Tarno (ur. 1951 r.) całe swoje zawodowe życie związani byli z (kilkakrotnie reorganizowaną) Katedrą Postępowania Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego i kierującym nią przez wiele lat Profesorem Januszem Borkowskim (1934–2012), Mistrzem i Nauczycielem samych Jubilatów oraz kolejnych pokoleń prawników. Przypadająca w 2024 r. 90. rocznica urodzin Profesora Janusza Borkowskiego, zbiegająca się z 72. urodzinami Profesora Wojciecha Chróścielewskiego i 73. urodzinami Profesora Jana Pawła Tarno, jest doskonałą sposobnością do upamiętnienia tych okazji Księgą jubileuszową.

Sylwetka Profesora Janusza Borkowskiego, jednego z najwybitniejszych przedstawicieli nauki prawa i postępowania administracyjnego w Polsce, jest bardzo dobrze znana środowisku naukowemu. Jego dorobek upamiętniono w 2004 r. publikacją pt. *Procedura administracyjna wobec wyzwań współczesności*¹, a po Jego śmierci – wydaną w 2018 r. Księgą pamiątkową pt. *Idea kodyfikacji w nauce prawa administracyjnego procesowego*². Badania Profesora Janusza Borkowskiego, skoncentrowane głównie na klasycznych instytucjach postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego³, wywarły niekwestionowany wpływ na

¹ *Procedura administracyjna wobec wyzwań współczesności. Profesorowi zwyczajnemu dr. hab. Januszowi Borkowskiemu przyjaciele i uczniowie*, Łódź 2004.

² Z. Kmiecik, W. Chróścielewski (red.), *Idea kodyfikacji w nauce prawa administracyjnego procesowego. Księga pamiątkowa Profesora Janusza Borkowskiego*, Warszawa 2018.

³ Zob. np.: J. Borkowski, *Kodyfikacja postępowania administracyjnego w Polsce*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 1983, t. XXX; J. Borkowski, *Model normatywny sądowej kontroli administracji państwowej w Polsce*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 1988, t. XLI; J. Borkowski, *Dziedzictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego (referat okolicznościowy z okazji 80-lecia utworzenia NTA)*.

naukę i praktykę stosowania prawa administracyjnego⁴, zachowując aktualność, mimo upływu czasu i zachodzących w prawie zmian⁵.

Dzieło Profesora Janusza Borkowskiego było i jest kontynuowane w pracach Jubilatów.

Profesor Wojciech Chróścielewski stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskał na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Podziały terytorialne specjalne*⁶ (1984), a doktora habilitowanego nauk prawnych – na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Akt administracyjny generalny*⁷ (1994), tytuł profesora nauk prawnych uzyskał w 2002 r. Jest autorem ponad 200 publikacji, dotyczących głównie zagadnień z zakresu postępowania administracyjnego (w tym podatkowego) i sądownoadministracyjnego⁸.

Materiał na konferencję sędziów NSA, Popowo 14–16 października 2002 r., Warszawa 2002; J. Borkowski, *Zmiana i uchylanie ostatecznych decyzji administracyjnych*, Warszawa 1967; J. Borkowski, *Decyzja administracyjna*, Warszawa 1970; J. Borkowski, *Nieważność decyzji administracyjnej*, Łódź–Zielona Góra 1997; B. Adamiak, J. Borkowski, *Polskie postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, wyd. 20, Warszawa 2022; B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. 18, Warszawa 2022.

⁴ W. Chróścielewski, Z. Kmiecik, J.P. Tarno, *Profesor Janusz Borkowski, naukowiec i sędzia* [w:] Z. Kmiecik, W. Chróścielewski (red.), *Idea kodyfikacji...*, op. cit., s. 7 i n.; J. Chlebny, W. Rymś, *Wpływ sędziego Janusza Borkowskiego na rozwój orzecznictwa sądowego w sprawach administracyjnych* [w:] Z. Kmiecik, W. Chróścielewski (red.), *Idea kodyfikacji...*, op. cit., s. 21 i n.

⁵ Zob. np. zamieszczone w niniejszym zbiorze opracowania: M. Wilbrandt-Gotowicz, *Koncepcja władztwa administracyjnego przesuniętego w czasie a charakter prawny deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i tryb ich kontroli*, s. 587 i n.; G. Łaszczycza, A. Matan, *Samorządowe akty zajęcia stanowiska jako forma aktów nadzoru nad samorządem terytorialnym*, s. 345 i n.

⁶ W. Chróścielewski, *Podziały terytorialne specjalne*, Warszawa 1987.

⁷ W. Chróścielewski, *Akt administracyjny generalny*, Łódź 1994.

⁸ Zob. m.in.: W. Chróścielewski, *Organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym*, Warszawa 2002; W. Chróścielewski, *Strony i uczestnicy postępowania sądownoadministracyjnego* [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System Prawa Administracyjnego*, t. 10, *Sądowa kontrola administracji publicznej*, Warszawa 2016; W. Chróścielewski, *Organ prowadzący postępowanie* [w:] G. Łaszczycza, A. Matan (red.), *System prawa administracyj-*

Pracę naukową łączył z działalnością orzeczniczą; początkowo jako członek etatowy Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi (1995–1999), a następnie jako sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego (2001–2012). Orzekając w NSA, był sędzią sprawozdawcą w wielu istotnych dla praktyki sprawach, w tym zakończonych uchwałami NSA⁹.

Na uwagę zasługuje też aktywność ekspercka Profesora. Pełnił on funkcję eksperta w pracach Sejmowej i Senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego przygotowujących projekt ustaw przywracających w Polsce samorząd terytorialny (1989–1990). Brał także udział w pracach rządowego Zespołu do Opracowania Koncepcji Zmian w Organizacji Terytorialnej Państwa (1991–1992). W 1993 r. był członkiem powołanego przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Reformy Administracji Publicznej zespołu roboczego, który opracował projekt uchwalonej w 1994 r. Ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych. W 2006 r. został

nego procesowego, t. 2, cz. 1, W. Chróścielewski (red. nauk.), *Zakres przedmiotowy i podmiotowy postępowania administracyjnego ogólnego*, Warszawa 2018; W. Chróścielewski, Z. Kmiecik (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019; J. Chlebny (red.), *Prawo o cudzoziemcach. Komentarz*, Warszawa 2020; S. Babiarczyk, W. Chróścielewski, *Postępowanie podatkowe* [w:] G. Łaszczyca, A. Matan (red.), *System prawa administracyjnego procesowego*, t. IV, A. Matan (red. nauk.), *Postępowania autonomiczne i szczególne. Postępowania niejurysdykcyjne*, Warszawa 2021; W. Chróścielewski, J.P. Tarno, P. Dańczak, *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi*, Warszawa 2021.

⁹ Uchwała NSA z dnia 12 grudnia 2011 r., II OPS 2/11, ONSAiWSA 2012, Nr 2, poz. 22 (współspr. J. Stelmasiak); uchwała NSA z dnia 15 czerwca 2011 r., I OPS 1/11, ONSAiWSA 2011, Nr 5, poz. 95, w której stwierdzono, że „Sobota jest dniem równorzędnym z dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu art. 57 § 4 K.p.a.”; uchwała NSA z dnia 10 kwietnia 2006 r., I OPS 6/05, ONSAiWSA 2006, Nr 3, poz. 68 (współspr. J.P. Tarno), w której przyjęto, że „Obowiązek wyczerpania środków odwoławczych w postępowaniu administracyjnym przed wniesieniem skargi na decyzję administracyjną, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74 poz. 368 ze zm.), a obecnie w art. 52 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153 poz. 1270 ze zm.), odnosi się do prokuratora, który brał udział w postępowaniu administracyjnym”; uchwała NSA z dnia 11 kwietnia 2005 r., ONSAiWSA 2005, Nr 4, poz. 62 (współspr. J.P. Tarno).

powołany przez Rzecznika Praw Obywatelskich w skład zespołu ekspertów do opracowania projektu ustawy Przepisy ogólne prawa administracyjnego¹⁰. W 2012 r. Prezes NSA powołał go na członka Zespołu do spraw przygotowania koncepcji modyfikacji przepisów o postępowaniu administracyjnym¹¹.

Wyrazem uznania dla działalności naukowej Profesora były liczne nagrody i odznaczenia, w tym nagroda w Konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace doktorskie i habilitacyjne (1985), nagroda Ministra Edukacji Narodowej za monografię pt. *Akt administracyjny generalny* (1996) i Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za monografię pt. *Organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym* (2003). W 2000 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, w 2007 r. otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej, a w 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa przyznała mu medal „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – *Bene Merentibus Iustitiae*”. W 2022 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Przez Uniwersytet Łódzki został uhonorowany Złotą Odznaką UŁ (1998) oraz medalem Uniwersytet Łódzki w Służbie Społeczeństwu i Nauce (2003).

Profesor Jan Paweł Tarno stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskał na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Przepływ informacji w organach administracji a przepisy normujące administracyjne postępowanie ogólne*¹² (1982), a doktora habilitowanego nauk prawnych – na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Naczelny Sąd Administracyjny a wykładnia prawa administracyjnego*¹³ (1997). Tytuł profesora nauk prawnych uzyskał w 2015 r. Jest autorem około 200 publikacji dotyczących przede

¹⁰ Zob.: D.R. Kijowski (red.), *Prawo do dobrej administracji. Projekt ustawy – Przepisy ogólne prawa administracyjnego*, „Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich” 2008, Nr 60, Warszawa 2008.

¹¹ Zob.: W. Chróścielewski, *Organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym* [w:] Z. Kmiecik (red.), *Raport zespołu eksperckiego z prac w latach 2012–2016. Reforma prawa o postępowaniu administracyjnym*, Warszawa 2017.

¹² Zob.: J.P. Tarno, *Przepływ informacji w organach administracji a przepisy normujące administracyjne postępowanie ogólne*, „Folia Iuridica” 1989, Nr 23.

¹³ J.P. Tarno, *Naczelny Sąd Administracyjny a wykładnia prawa administracyjnego*, Łódź 1996.

wszystkim zagadnień z zakresu postępowania administracyjnego i sądowej kontroli administracji¹⁴, w tym mającego pionierski charakter komentarza do ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi¹⁵.

Nie mniej ważną aktywnością Profesora była działalność orzecznicza, początkowo w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Łodzi, którego był przewodniczącym (1995–1997), a następnie jako sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego (1997–2019). W ramach tej ostatniej był sędzią sprawozdawcą w wielu istotnych dla praktyki sprawach, w tym zakończonych uchwałami NSA¹⁶.

¹⁴ Zob. m.in.: J.P. Tarno, *Psucie kodeksu postępowania administracyjnego* [w:] J. Niczyporuk (red.), *Kodyfikacja postępowania administracyjnego na 50-lecie K.P.A.*, Lublin 2010; J.P. Tarno (red.), *Doradca podatkowy w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych*, Warszawa 2012; J.P. Tarno, *Zasady ogólne postępowania sądownoadministracyjnego* (rozdz. V), *Postępowanie rozpoznawcze i zasady orzekania przez sądy administracyjne* (rozdz. VIII), *Środki ochrony stosowane przez sądy administracyjne* (rozdz. IX) [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System Prawa Administracyjnego*, t. 10, *Sądowa kontrola administracji publicznej*, Warszawa 2016; W. Chróścielewski, J.P. Tarno, P. Dańczak, *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi*, Warszawa 2021.

¹⁵ J.P. Tarno, *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, wyd. V, Warszawa 2011.

¹⁶ Uchwała NSA z dnia 16 lutego 2016 r., I OPS 2/15, ONSAiWSA 2016, Nr 4, poz. 54; uchwała NSA z dnia 3 września 2013 r., I OPS 2/13, ONSAiWSA 2014, Nr 1, poz. 2, w której przyjęto, że „Na pozostawienie podania bez rozpoznania (art. 64 § 2 K.p.a.) przysługuje skarga na bezczynność organu, stosownie do art. 3 § 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz. 270 ze zm.)”; uchwała NSA z dnia 28 czerwca 2010 r., II GPS 1/10, ONSAiWSA 2010, Nr 5, poz. 81; uchwała NSA z dnia 26 listopada 2008 r., I OPS 6/08, ONSAiWSA 2009, Nr 4, poz. 63, w której Sąd uznał, że „Przepis art. 161 § 1 pkt 3 z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153 poz. 1270 ze zm.) ma zastosowanie także w przypadku, gdy po wniesieniu skargi na bezczynność organu – w sprawach określonych w art. 3 § 2 pkt 1–4a tej ustawy – organ wyda akt lub dokona czynności z zakresu administracji publicznej dotyczących uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, co do których pozostawał w bezczynności”; uchwała NSA

Znacząca jest także działalność ekspercka Profesora. W 1986 r. został powołany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na stanowisko Sekretarza Zespołu Ekspertów ds. Nauk Prawno-Administracyjnych, a w 1993 r. – przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Reformy Administracji Publicznej na członka Zespołu roboczego do spraw analizy przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i przepisów postępowania egzekucyjnego w administracji oraz opracowania koncepcji zmian tych regulacji w związku z projektowanymi zmianami w administracji publicznej. Aktywnie uczestniczył w opracowaniu projektów ustaw: o samorządowych kolegiach odwoławczych (1994) i o stanie wyjątkowym (1997). W 2012 r. Prezes NSA powołał go na członka Zespołu do spraw przygotowania koncepcji modyfikacji przepisów o postępowaniu administracyjnym.

Aktywności te łączył ze sprawowaniem funkcji w Uniwersytecie Łódzkim – był prodziekanem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego (1999–2002) oraz kierownikiem Studiów Doktoranckich na tym Wydziale (2005–2008).

Wyrazem uznania za te osiągnięcia są liczne odznaczenia, w tym Złoty Krzyż Zasługi (2000) oraz Medal Komisji Edukacji Narodowej (2003). Od 2002 r. Profesor Jan Paweł Tarno jest członkiem Klubu Rotary Łódź Centrum.

Działalność naukowa i orzecznicza Jubilatów wywarła niepodważalny wpływ na naukę prawa postępowania administracyjnego, służąc identyfikacji i eliminacji wielu wyłaniających się na tym tle dylematów, o czym świadczą zamieszczone w niniejszym zbiorze opracowania. Dotyczy to zarówno typowych dla postępowania administracyjnego konstrukcji¹⁷, w tym samego jego pojęcia¹⁸, układu podmiotowego postępowania ad-

z dnia 10 kwietnia 2006 r., I OPS 6/05, ONSAiWSA 2006, Nr 3, poz. 68 (współspr. W. Chróścielewski); uchwała NSA z dnia 11 kwietnia 2005 r., OPS 1/04, ONSAiWSA 2005, Nr 4, poz. 62 (współspr. W. Chróścielewski); uchwała NSA z dnia 19 maja 2003 r., OPS 1/03, ONSA 2003, Nr 4, poz. 115; uchwała NSA z dnia 9 października 2000 r., OPK 14/00, ONSA 2001, Nr 1, poz. 17.

¹⁷ A. Kabat, *Wpływ orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na instytucje Kodeksu postępowania administracyjnego*, s. 251 i n.

¹⁸ M. Jaśkowska, *Postępowania niejurysdykcyjne k.p.a. – zasadnicze założenia i ich konsekwencje*, s. 231 i n.; J. Zimmermann, *Nietypowa faza postępowania administracyjnego*.

ministracyjnego – organu administracji publicznej i strony postępowania administracyjnego¹⁹ – weryfikacji decyzji administracyjnych²⁰, jak i konstrukcji prawnych wykraczających poza ten klasyczny zestaw²¹, wynikających głównie z potrzeby reagowania na stojące obecnie przed ustawodawcą różnorodne wyzwania²². Odnosi się to w równym stopniu do zagadnień standardów i zasad sprawowania sądowej kontroli administracji²³ i jej zakresu²⁴, nie wyłączając postulowanych²⁵ i projektowa-

¹⁹ B. Adamiak, *Koncepcja gwarancji prawnych układu podmiotowego postępowania administracyjnego*, s. 47 i n.

²⁰ A. Skoczylas, *Węzłowe problemy wstępnej fazy autokontroli decyzji organu I instancji*, s. 507 i n.

²¹ M. Wierzbowski, A. Żywicka, *Kilka refleksji na temat rozwoju postępowania administracyjnego (kodeksu postępowania administracyjnego)*, s. 575 i n.

²² J. Chlebny, P. Dańczak, *Ustawowe wydłużenie terminu do załatwienia sprawy pobytowej cudzoziemca*, s. 119 i n.; Ł. Maszewski, P. Rączka, *Prawne skutki rozbieżności dat wydania (podpisania) decyzji administracyjnej utrwalonej jednocześnie w postaci papierowej i elektronicznej*, s. 373 i n.; A. Skóra, *Decyzja administracyjna o przyłączeniu systemu identyfikacji elektronicznej do krajowego węzła identyfikacji elektronicznej*, s. 543 i n.; A. Nędzarek, *Instytucja wiążącego orzeczenia lekarskiego. Pomiędzy opinią biegłego a współdziałaniem organów*, s. 409 i n.; M. Dębski, W. Jagodziński, *Umowy w praktyce administracyjnej a realizacja prawa do dobrej administracji*, s. 147 i n.

²³ W. Piątek, *Podstawy skargi kasacyjnej w stanie (nad)zwyczajnym*, s. 453 i n.; T. Furmanek, E. Olechniewicz, *Skuteczność zarzutu naruszenia art. 106 § 3 p.p.s.a. jako podstawa skargi kasacyjnej w świetle wybranego orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego*, s. 195 i n.; R. Sawuła, L. Żukowski, *Problem modyfikacji modelu postępowania dowodowego przed sądami administracyjnymi*, s. 487 i n.; M. Sieniuc, M. Król, *Rażąca bezczynność organu w rozumieniu ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, s. 329 i n.; A. Chmielarz, J. Sułkowski, *O zasadności udziału organizacji ekologicznych w postępowaniu sądowoadministracyjnym z perspektywy prawa Unii Europejskiej*, s. 133 i n.

²⁴ J. Mikołajczyk, J. Wyporska-Frankiewicz, *Członkowie pozaetatowi samorządowych kolegiów odwoławczych. Zagadnienia wybrane*, s. 393 i n.

²⁵ T. Bąkowski, M. Bogusz, *Granice czasowe realizacji kompetencji autokontrolnej organu administracji w sprawie ze skargi do sądu administracyjnego na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania*, s. 101 i n.; J. Jagielski, D. Ziółkowski, *Jawność postępowania sądowoadministracyjnego – w poszukiwaniu optymalnych rozwiązań*, s. 213 i n.

nych w tym zakresie zmian²⁶. Bogaty i wszechstronny dorobek Jubilatów może więc stanowić podstawę do dyskusji na temat kierunków rozwoju prawa o postępowaniu administracyjnym, inspirując kolejne pokolenia prawników stających w obliczu jego przemian.

dr hab. Agnieszka Krawczyk, prof. UŁ

Niniejsza Księga jubileuszowa powstała dzięki wsparciu Partnerów: Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi, Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi, Krajowej Izby Doradców Podatkowych i Izby Notarialnej w Łodzi. Partnerzy wydania przekazali nadto Jubilatom listy gratulacyjne z życzeniami zdrowia, wszelkiej pomyślności, a także wielu dalszych sukcesów zawodowych. Wyrażając uznanie dla stanowiącego nieocenioną pomoc w wykonywaniu zawodów prawniczych dorobku naukowego Panów Profesorów, a także dla Ich twórczego wkładu w kształtowanie orzecznictwa sądów administracyjnych, złożyli podziękowania za pasję naukową i społecznikowską, za trud nauczania młodych adeptów sztuki prawniczej, za podejmowanie działań na rzecz integrowania środowiska naukowego z ludźmi pracującymi w zawodach prawniczych i ekonomicznych, za tworzenie atmosfery sprzyjającej współpracy różnych grup prawników, za sympatię okazywaną samorządom zawodów prawniczych.

Komitet Organizacyjny Jubileuszu składa Partnerom serdeczne podziękowania za okazaną pomoc i wsparcie.

**OKRĘGOWA RADA
ADWOKACKA
W ŁODZI**

Krajowa
Izba
Doradców
Podatkowych

NOTARIAT
RZECZYPOSPOLITEJ
Lex est quod notamus

IZBA NOTARIALNA
W ŁODZI

²⁶ D. Kijowski, *Wątpliwości wokół art. 184 Konstytucji RP*, s. 269 i n.; J. Niczyporuk, *O przekazaniu właściwości Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu*, s. 431 i n.